

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1975 - ΑΘΗΝΑ
 e-mail: ellinoethiopic@gmail.com
<http://www.ausgreeknet.net/kondasas1.htm>
 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 3561, 102 10 ΑΘΗΝΑ

ΚΟΝΤΆ ΣΑΣ τα Ελληνο-Αιθιοπικά

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΕΤΟΣ 24^ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 107
 ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ: ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
 ΤΕΛΟΣ
 Ταξ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ
 Αριθμ. Αδείας
 017148

Ιδιοκτήτης:
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ

- ◆ Εκδότης: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡ. ΒΟΖΙΚΗΣ
- ◆ Έδρα: ΛΕΣΒΟΥ 14, ΑΝΩ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
- ◆ Υπεύθυνος Σύνταξης: Ν. ΧΡ. ΒΟΖΙΚΗΣ
- ◆ Σελιδοποίηση: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΝΔΡΙΚΟΥ
- ◆ Υπεύθυνος τυπογραφείου: ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΔΡΙΚΟΥ

χρόνια

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ

ΠΡΙΝ 40 ΧΡΟΝΙΑ

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης των 40 χρόνων -πόσο γρήγορα περνά ο καιρός, αλήθεια- από την ίδρυση του Συλλόγου μας, αναζητώ να θυμηθώ πώς ξεκινήσαμε. Όλοι μας τότε ήμασταν «άρτι» αφιχθέντες και κατά χρόνια νεότεροι (και τώρα νέοι είμαστε και δε θέλω αντιρρήσεις) και αποζητούσαμε έναν τρόπο να μαζευόμαστε πιο συχνά και περισσότεροι. Άρα; Έπρεπε να βάλουμε τα δυνατά μας -στην αρχή 4-5 μετά καμιά 10ριά- να καταθέσουμε ο καθένας κι η καθεμιά μας -δε θυμάμαι να ήμασταν και πολλά θηλυκά- το καπιτίς μας, τόσο από χρόνο και χρήμα, αλλά περισσότερο από διάθεση και πλέρια αγάπη. Ναι, αγάπη, διότι όλοι βλέπομαστε περισσότερο σαν αδέρφια, σαν συγγενείς.

Κέντρο «αναφοράς» το φοιτητικό -και όχι μόνο- γραφείο ταξιδίων S.T.S (Student Travel Service), που, αν δεν με απατά η μνήμη μου, είχαν ο Πάρης Βαγγελάτος και ο Σταύρος Διαμάντας και όπου εργαζόνταν τα αδέρφια Βασίλης και Θοδωρής Καββαθά. Λίγο πιο πέρα η Ολυμπιακή όπου εργαζόμουν εγώ, πιο πάνω, προς Κολωνάκι μεριά, ο Αντρέας Καββαδίας που είχε το οδοντιατρείο του κι όπου έρχονταν όλοι οι εξ Αιθιοπίας, συνομήλικοι και μεγαλύτεροι. Ένας όμορφος πυρήνας για να συναντιόμαστε σε σπίτια και καφετέριες, έχοντας την ανάγκη να βλέπομαστε, να μοιραζόμαστε, όπως στα παιδικά κι εφηβικά μας χρόνια, μνήμες, νοσταλγίες, αδελφοσύνη, όνειρα...

Ιδρυτικά μέλη αυτού του Συλλόγου, με βάση το καταστατικό που συντάχθηκε και υπογράφηκε ΕΠΙΣΗΜΑ στις 25.4.1975 ήταν οι:

Βελισσαρίου Γιώργος, Βινιεράτος Σταύρος, Ευθυμιάτος Αναστάσιος, Ζέκκος Πολύδωρος, Θωμαΐδου Μαρίνα, Καββαδίας Ανδρέας, Κονίνης Ιωάννης, Καββαθάς Βασίλειος, Καββαθάς Θεόδωρος, Κατσαϊτη Αικατερίνη, Μανού-

σος Γεώργιος, Μανούσος Ευστάθιος, Μαραβέγια Αθηνά, Μαυρομιχάλης Κυριάκος, Μποσκόπουλος Φίλιππος, Μίχος Παναγιώτης, Παπασίνου Γεωργία, Πλακιώτης Σταύρος, Παπαϊωάννου Νικόλαος, Πολυταρίδης Κωνσταντίνος, Πουλάκης Γιώργος Παπαχαραλάμπους Μιχαήλ, Τζαννάτου Ευαγγελία, Τσιχλάκης Ευάγγελος, Σαραγάς Στυλιανός, Χάλαρης Γιώργος, Φραγκούλη Αθηνά.

Με πόση λύπη διαπιστώνουμε πως κάποιιοι δεν είναι πια μαζί μας, ξεκινώντας με τον Θοδωρή Καββαθά, που πολύ νωρίς αποφάσισε να μας εγκαταλείψει και να πετάξει γι αλλού, και να καταλήξουμε στον τελευταίο, τον Αντρίκο μας, τον Αντρέα Καββαδία. Ενδιάμεσα έφυγαν οι Αναστάσης Ευθυμιάτος, Γιώργος Μανούσος, Νίκος Παπαϊωάννου και η Λία Τζαννάτου. Όλους, μα ΟΛΟΥΣ, τους θυμόμαστε με περίσσεια αγάπη, γιατί ήταν κι εξακολουθούν να είναι κομμάτι του καθενός και καθεμιάς μας.

Τι ήταν τα νιάτα, όμως... Εντάσεις, διαφωνίες, καβγάδες -ειδικά όταν αρχίσαμε να γινόμαστε πολλοί- και μετά γέλια, αγκαλιές, άντε κι ένα χορευτικό με τραγούδι, έτσι, να πέσουν οι ρυθμοί! Και πάλι απ' την αρχή: «Θα κάνουμε

(Συνέχεια στη σελ. 2)

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙΑ

Κατα τη διάρκεια της «ηλεκτρονικής διαβούλευσης» που έκανε το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, για την τροποποίηση του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας, ο Σύλλογος μας κατέθεσε την παρακάτω πρόταση. Αφορά τα «δικά μας παιδιά», τα οποία έχουν ελληνική καταγωγή και ελληνική παιδεία (Λύκειο-Γυμνάσιο και Δημοτικό Σχολείο), δεν έχουν ελληνική ιθαγένεια.

**Προς το
Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης**

Θέμα: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αξιότιμες κυρίες/κύριοι

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι επί σειρά δεκαετιών λειτουργεί στην Αιθιοπία το αμιγές Ελληνικό Κοινοτικό Σχολείο και των τριών βαθμίδων (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο) της Αντίς Αμπέμπας, υπό την αιγίδα και τη συνδρομή του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας.

Σήμερα, οι περισσότεροι μαθητές που φοιτούν σε αυτό, είναι ελληνικής καταγωγής με αιθιοπική ιθαγένεια. Υπάρχουν και αμιγείς Αιθίοπες μαθητές (με Αιθιοπική καταγωγή και ιθαγένεια), ενώ είναι ελάχιστοι οι αμιγείς Έλληνες μαθητές (με ελληνική καταγωγή και ιθαγένεια).

Μετά την αποφοίτηση τους από το παραπάνω σχολείο, οι περισσότεροι συνεχίζουν τις σπουδές στην Ελλάδα και φοιτούν στα Ελληνικά Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας. Παλαιότερα ως υπότροφοι του ΥΠΕΞ και από το 2009, που καταργήθηκαν οι υποτροφίες, μετά από Πανελλήνιες εξετάσεις.

Σχετικά με την αντικατάσταση του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, στο σχέδιο νόμου, αναφέρονται, οι παρακάτω δυο βασικές προϋποθέσεις για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας:

1. Η φοίτηση σε σχολεία της Ελλάδας.

Παρακαλούμε όπως προσθέσετε και τα Ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην αλλοδαπή.

2. Η πενταετής παραμονή στην Ελλάδα.

Σας προτείνουμε, ο παραπάνω χρόνος να καλύπτεται από την παραμονή των μαθητών στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους.

Τέλος, στους μαθητές με ελληνική καταγωγή που έρχονται στην Ελλάδα και εφόσον αποδείξουν την ελληνικότητά τους, να τους δίνεται αμέσως η ελληνική ιθαγένεια. Αφ' ενός οι περισσότεροι από αυτούς είναι απόγονοι Ελλήνων μεταναστών πρώτης γενιάς. Μερικοί από τους μετανάστες αυτούς, ερχόμενοι στην Αιθιοπία, απέκτησαν παιδιά με γυναίκες από την Αιθιοπία και έκαναν το λάθος να μην τα αναγνωρίσουν, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται. Και αφ' ετέρου, γεγονότα που ταλάνισαν τη χώρα τα τελευταία 60 χρόνια (πραξικόπημα, πόλεμος κ.λπ.) είχαν ως αποτέλεσμα να απωλεσθούν πολλά αρχεία.

Η απόδειξη της ελληνικότητας, εφ' όσον δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία, να γίνεται με βεβαίωση της οικείας Ελληνικής Κοινότητας (η οποία είναι νομικό Πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, αναγνωρισμένο και από το Αιθιοπικό κράτος και διατηρεί ληξιαρχικά αρχεία) από κοινού με την Ελληνική Πρεσβεία στην Αντίς Αμπέμπα.

Επιπρόσθετα, η επιλογή φοίτησης στο Ελληνικό σχολείο αποτυπώνει την επιθυμία των οικογενειών τους να διατηρήσουν την ελληνικότητά τους, αλλά και για τα λίγα αιθιοπικής καταγωγής και ιθαγένειας παιδιά, η επιλογή απόκτησης ελληνικής παιδείας θεωρούμε ότι είναι τιμή για τη χώρα μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ

Η κατάθεση της παραπάνω πρότασης, έγινε με πρωτοβουλία της κυρίας Έλσας Ράσιου, μέχρι πρότινος καθηγήτριας του Ελληνικού Σχολείου της Αντίς Αμπέμπας. Την ευχαριστούμε θερμά, όπως την ευχαριστούμε και για όλα όσα έχει προσφέρει μέχρι σήμερα στα παιδιά και, κατ'επέκταση, στον Ελληνισμό της Αιθιοπίας.

Σ.Ε.Β

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

...**Η αιθιοπική ταινία Lamb**, του Αιθίοπα σκηνοθέτη **Yared Zelek**, κατάφερε να περάσει το 'κόκκινο χαλί' του φεστιβάλ Καννών. Είναι η πρώτη ταινία από την Αιθιοπία, που κατάφερε να επιλεγεί, από το παραπάνω φεστιβάλ. Η ταινία αναφέρεται στην ιστορία ενός αγοριού που είναι βαθιά συνδεδεμένο με το πρόβατο του. Σε μια χριστιανική γιορτή και σύμφωνα με το έθιμο, του ζητείται 'για να γίνει άντρας' να σφάζει το ζώο.

...**Στην αρχαία πόλη της Αξώμης**, οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν έναν τάφο 2000 ετών. Ανήκει σε μια ωραία κοιμημένη. Ανακαλύφθηκαν κοσμήματα, μπουκάλια αρωμάτων, ρωμαϊκά γυάλινα δοχεία και πολύχρωμες πέτρες. Ο σκελετός της, βρέθηκε σε πλαϊνή στάση, με το χέρι να στηρίζει το πηγούνι της. Ένας ρωμαϊκός καθρέφτης βρισκόταν μπροστά στο πρόσωπό της. Η γυναίκα φορούσε ένα μεγάλο μπρούτζινο δαχτυλίδι και μία ζώνη. Δίπλα της υπήρχε ένα χάλκινο αντικείμενο καλλυντικών. Παράλληλα, ήταν στολισμένη με πολύχρωμες πέτρες. Διασώθηκαν ποτήρια κι ένα φλιτζάνι, για να συλλέγει 'τα δάκρυα της νεκρής'. Η ταφή έγινε με τέτοιο τρόπο, ώστε να προστατεύεται το σώμα της από τα στοιχεία της φύσης. Αναμένεται μετά από εξετάσεις, να μάθουμε, την ηλικία της και την αιτία θανάτου της.

...**Στην λίμνη Assai του Τζιμπουτί**, σημειώθηκε μια από τις υψηλότερες θερμοκρασίες (52AC) που καταγράφηκε ποτέ στην επιφάνεια της γης (η μεγαλύτερη 70.7AC καταγράφηκε στην περιοχή Dasht-e Lut του Ιράν). Στο **Dalol** τώρα, που βρίσκεται στην περιοχή Affar της Αιθιοπίας, σημειώθηκε η υψηλότερη μέση θερμοκρασία σε κατοικήσιμη περιοχή (35AC). Τη νύχτα εκεί, η θερμοκρασία είναι πολύ χαμηλή, ενώ την είναι ημέρα πολύ υψηλή. Όταν βρέθηκε στις παραπάνω περιοχές ο δημοσιογράφος Πολ Σαλοπέκ για ένα φωτογραφικό ταξίδι, τοποθέτησε πάνω σε καμήλα μία κουβέρτα φωτοβολταϊκών κυψελών πυριτίου, η οποία χρησιμεύει για την παραγωγή ενέργειας στην έρημο. Με αυτό τον τρόπο, μπόρεσε να φορτίσει τις ηλεκτρονικές του συσκευές.

...**Yegna**, λέγεται το επιτυχημένο Αιθιοπικό γυναικείο συγκρότημα ποπ μουσικής. Αποτελείται, από πέντε κορίτσια, που αγωνίζονται για τη γυναικεία χειραφέτηση στην Αιθιοπία. Το συγκρότημα δημιουργήθηκε τον Απρίλιο του 2013 και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα του διεθνούς οργανισμού **Girl Hub**, που δραστηριοποιείται επίσης, στη Νιγηρία και τη Ρουάντα. Το συγκρότημα, διατηρεί και μια εβδομαδιαία ραδιοφωνική εκπομπή, που ασχολείται με τις νέες γυναίκες που αντιμετωπίζουν προβλήματα, με τον κοινωνικό αποκλεισμό, τον καταναγκαστικό γάμο, την σεξουαλική παρενόχληση, ενώ ενισχύουν την αυτοπεποίθηση των γυναικών και δίνουν μεγάλη σημασία, στην εκπαίδευση. Η δράση τους, έχει τεράστιο αντίκτυπο στις ζωές των κοριτσιών. Σήμερα στην Αιθιοπία, μόνο το 33% κοριτσιών πάει στο σχολείο, ενώ το 66% των γυναικών πιστεύουν ότι ο ξυλοδαρμός τους, από τους άνδρες, είναι δικαιολογημένος. **Σ.Ε.Β**

ΠΡΙΝ 40 ΧΡΟΝΙΑ

(Συνέχεια από την 1η σελ.)

αυτό...», «Θα κάνουμε εκείνο...», «Θα φτιάξουμε και ο-μάδα μπάσκετ...», «Θα φτιάξουμε και δική μας ορχήστρα...» Όνειρα, σκοποί, που κάποιοι, έστω και για λίγο, πραγματώθηκαν κι άλλοι έμειναν στα συρτάρια του μυαλού μας...

Και ναι, έφτασε να κλείνει φέτος ο Σύλλογός μας τα 40 του χρόνια, με την εφημερίδα και τον ιστότοπό του, τις συναντήσεις μας, την αγάπη μας... Κι εμάς, όσοι έχουμε απομείνει, νέους και θαλερούς, γιατί, απλούστατα, έχουμε πει νερό του Νείλου και έχουμε μεγαλώσει με παπάγιες, μάνγκο και όλα εκείνα τα φρούτα που μας εξασφαλίζουν την νεότητα της ψυχής!

Αθηνά Μαροβέγια

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΟΥΤΟΠΙΑ

Στη καρδιά μιας από τις πιο φτωχές χώρες του κόσμου, στην Αιθιοπία, ένα μικρό χωριό το Awra Amba, ανατρέπει τις απαρχαιωμένες δοξασίες, που διέπουν την κοινωνία. Εδώ και σαράντα χρόνια, τα τετρακόσια μέλη αυτής της μικρής κοινότητας, εγκατέλειψαν το εθιμικό δίκαιο και το σύστημα της πατριαρχίας, κάνοντας την ισότητα των δύο φύλων, πραγματικότητα.

Το Awra Amba, βρίσκεται 500 χιλιόμετρα, βόρεια της Αντίς Αμπέμπα και έχει της δικές του ιδιαιτερότητες. Τα σπίτια του χωριού είναι φτιαγμένα από λάσπη και στολισμένα με αχυρένιες σκεπές.

Η Tshehay, είναι η δασκάλα του σχολείου και κάθε πρωί καλημερίζει τους τριάντα μαθητές της, που κάθονται στα πέτρινα θρανία της σχολικής αίθουσας. Βλέποντας, κανείς, τα χαμογελαστά πρόσωπα των μαθητών της, αντιλαμβάνεται πως κάτι άλλο, συμβαίνει σ' αυτό το μικρό χωριό.

Πνευματική και σωματική ελευθερία.

Στην κοινότητα του Awra Amba, καταργήθηκε η εθιμοτυπική διαδικασία του γάμου και της προίκας, η αξία της οποίας ανέβαινε, ανάλογα με την ηλικία της γυναίκας.

Ο γάμος, εκτελείται πλέον με την υπογραφή ενός δημοσίου εγγράφου και προβλέπει, ως κατώτερη ηλικία, το 19ο έτος για τα κορίτσια και το 20^ο έτος για τα αγόρια, ενώ οι γονείς τους, αποκλείονται από οποιαδήποτε λήψη απόφασης.

Στο χωριό καταργήθηκε και το μεγάλο «εθνικό πρόβλημα», το τελετουργικό της κλειτοριδοεκτομής. Πολλές γυναίκες, πέθαναν εξαιτίας των ακρωτηριασμών που υπέστησαν στην παιδική τους ηλικία.

«Κάνοντας μια γυναικεία δουλειά δεν αλλάζει το φύλο μου. Η άγνοιά μου αλλάζει».

Το παραπάνω απόφθεγμα, είναι του Zumra Nuru, ενός αγράμματου αγρότη, που πολλοί πιστεύουν, ότι αυτός έστησε την «ουτοπία» κατά την διάρκεια της παιδική του ηλικίας, βλέποντας, τις ανισότητες ανάμεσα στη μητέρα και τον πατέρα του.

Στο χωριό Awra Amba, οι επαγγελματικές δραστηριότητες δεν κατανέμονται ανά φύλο, αλλά, ανάλογα με την ικανότητα του καθενός. Σαν ουραλιστικά οράματα για τη χώρα, προβάλλουν εδώ και εκεί γυναίκες, που διευθύνουν το αέθρι οργάνωντας τη γη, ενώ οι άνδρες κάνουν τα παιδιά τους μπάνιο ή ετοιμάζουν την injera. Δεν υπάρχει αρχηγός στο σπίτι «αλλά υπάρχει στη κουζίνα» μας λέει γελώντας η Trissaw.

Ένα μοντέλο που φοβίζει.

Ο Zumra θέλει να χειραφετηθεί από τα θρησκευτικά δεσμά, ορθόδοξα και μουσουλμανικά που διαδραματίζουν βαρύνοντα ρόλο στην περιοχή.

Τάσσεται, υπέρ μιας νέας θρησκευτικότητας, με έναν μοναδικό Θεό, που να ονομάζεται «δημιουργός», χωρίς τόπο λατρείας, επειδή γι αυτόν, η πίστη είναι ένα θέμα προσωπικό.

«Η αλληλεγγύη, είναι μία από τις σημαντικότερες αρχές μας και για αυτό εργαζόμαστε, δημιουργώντας συνεταιρισμούς σε όλους τους τομείς, από την ύφανση μέχρι και την γεωργία. Γίνεται, ίσος καταμερισμός των κερδών, στο τέλος της κάθε χρονιάς», μας εξηγεί ο αγρότης-φιλόσοφος, καθισμένος στον ίσκιο του μεγάλου δέντρου, που δεσπόζει στην πλατεία του χωριού.

Η κοινότητα δεν αναγνωρίζει καμία αργία και η οργάνωση της εβδομάδας εκτελείται με μεγάλη ακρίβεια. Πέντε ημέρες, αφιερώνονται στη συνεταιριστική εργασία, μια στην βοήθεια των ηλικιωμένων, για τους οποίους υπάρχει ένα μικρό γηροκομείο και η έβδομη μέρα, είναι ελεύθερη.

«Είχαμε συναντήσει τόσες πολλές δυσκολίες για να μπορέσουμε να ζήσουμε ελεύθερα, γι' αυτό τώρα δουλεύουμε όλο το χρόνο, για να μην χάσουμε αυτό που έχουμε».

Οι άνθρωποι στην περιοχή, δεν θέλουν να δουν, τις ιδέες μας να εφαρμόζονται στο δικό τους χώρο, ακόμα και αν μας σέβονται, όλο και περισσότερο. Πολλοί θεωρούν ότι δεν αποτελούμε μέρος του αιθιοπικού πολιτισμού. Τα πράγματα αλλάζουν βέβαια στη χώρα, αλλά ο δρόμος είναι ακόμα πολύ μακρύς», ολοκληρώνει ο αγρότης-φιλόσοφος.

Δάφνη Breytenbach

Η Δάφνη Breytenbach, είναι κόρη της σκηνοθέτριας και ηθοποιού Διδώς Λυκούδη, από την Αντίς Αμπέμπα. Κατέχει τρία μεταπτυχιακά διπλώματα (Δημοσιογραφίας, Πολιτικών Επιστημών και της Γεωπολιτικής Επιστήμης). Σήμερα, εργάζεται στην Γαλλική εφημερίδα PARISIEN και ασχολείται με την κρίση στην Ελλάδα, επίσης, συνεργάζεται και με το Γαλλικό κανάλι TV5, σε θέματα που έχουν σχέση με την Αφρική.

ΧΘΕΣ, ΣΗΜΕΡΑ, ΑΥΡΙΟ ΚΑΙ....

Ο ... ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Αντίς Αμπέμπα: Τρίτη 13 Δεκεμβρίου 1960

Μπουππι! - Νταππι!

Τινάχτηκα πάνω ξαφνιασμένος με τα νερά να τρέχουν από το πρόσωπό μου στο πάτωμα του μπάνιου και κοιτάξα πίσω μου. Εκεί στην πάνω γωνία του τοίχου που έβλεπε στο δρόμο, έχασκε μια τρύπα στο ντουβάρι. Ασβέστης, κομμάτια λάσπης και ξύλου έπεφταν μέσα στη μπανιέρα. Γύρισα άφωνος το κεφάλι και είδα ακριβώς απέναντι μια άλλη τρύπα στον τοίχο που χώριζε το μπάνιο απ' το υπνοδωμάτιο των γονιών μου. Κάτι μεταλλικό φαινόταν να έχει καρφωθεί εκεί. Μια σφαίρα!

Σήμερα πενήντα πέντε χρόνια μετά, ειλικρινά δεν θυμάμαι ποια ακριβώς ώρα άρχισαν να ακούγονται οι πυροβολισμοί. Κανονικές δονούσαν την ατμόσφαιρα της πρωτεύουσας και πολεμικά αεροσκάφη έσχιζαν σφυρίζοντας τον αέρα. Τρομοκρατημένοι όλοι στο σπίτι, δεν ξέραμε τι συνέβαινε και είχαμε πέσει στο πάτωμα για να μην αρπάξουμε καμιά αδέσποτη. Ο πατέρας μου ήταν στην Τζίμα για τις δουλειές του.

Μα τι στο καλό γινόταν; Από το ραδιόφωνο ακούγαμε κάτι διακηρύξεις για «επανάσταση υπέρ του καταπιεσμένου λαού της Αιθιοπίας, από το τυραννικό καθεστώς του Αυτοκράτορα Χάιλε Σελάσιε», όπως τόνιζαν. Ο Αυτοκράτορας βρισκόταν στην Βραζιλία για επίσημη επίσκεψη.

Από το ραδιόφωνο μάθαμε πως η Αυτοκρατορική Φρουρά (Kebur Zebegna) με επικεφαλής τον Στρατηγό Mengistu Neway και τον αδελφό του, ήταν το στρατιωτικό σώμα που οργάνωσε ένα «*Coup d'Etat*». Αργότερα έμαθα πως αυτό σήμαινε πραξικόπημα. Στο διάγγελμα που απηύθυναν στο λαό οι πραξικοπηματίες ανέφεραν συνεχώς πως «αν ο Αυτοκράτορας τολμήσει να επιστρέψει, θα καταρρίψουν το αεροσκάφος του, δίχως δισταγμό».

Κάποια στιγμή ακούσαμε ένα αμάξι να σταματάει. Δυνατά χτυπήματα στην εξώπορτα. Ο Αμπέμπε ο μάγειράς μας, κοιτάξε την μητέρα μου. Εκείνη αφού έριξε μια ματιά στο αδελφό μου και μένα, που ξαπλωμένοι στο πάτωμα μπρούμυτα, διαβάζαμε ...από ένα τεύχος «*Κλασικά εικονογραφημένα*» - αν είναι δυνατόν - του έκαμε νόημα ν' ανοίξει.

Σαν σίφουνας μπήκε μέσα ο κύριος Γιώργος Πυθαράς τραβώντας απ το χέρι τον γιό του τον Λάκη και ακολουθούσε η γυναίκα του η Φλώρα.

-Άννα! Φώναξε ο κύριος Γιώργος. Μάζεψε γρήγορα τα πιο απαραίτητα και πάμε να φύγουμε!

-Μα που θα πάμε Γιώργο; ρώτησε η μητέρα μου.

-Στο σπίτι μας στο Γκούλελε. Εκεί είναι πιο ήρεμα τα πράγματα. Το Γκούλελε ήταν ένα προάστιο λίγο έξω από την Αντίς Αμπέμπα.

Χωρίς δισταγμό η μητέρα μου μάζεψε - ούτε κι εγώ ξέρω τι - και αφήνοντας τον Αμπέμπε άρχοντα του σπιτιού, μπήκαμε στο αμάξι του κυρίου Πυθαρά. Για πότε φτάσαμε στο σπίτι τους ούτε και παν θυμάμαι. Ήταν ένα μεγάλο σπίτι με τεράστια αυλή. Απέναντι, πέρα από τον ασφαλτόδρομο, απλωνόταν έναν δασάκι. Πολύ όμορφη θέα. Καθίσαμε στο σαλόνι. Ήταν ήσυχα. Δεν ακούγονταν τουφεκίες.

Εμείς τα παιδιά τρώγαμε σάντουιτς με τυρί και μορταδέλα και οι μεγάλοι πίνανε καφέ. Καθόμασαν όλοι γύρω από ένα στρογγυλό τραπέζακι. Ξαφνικά ένα φοβερό ουρλιαχτό που έκανε τα τζάμια και τους τοίχους να τρίζουν ακούστηκε πάνω από τα κεφάλια μας.

-Κάτω! Όλο κάτω! Βομβαρδιστικόοοο! Φώναξε ο κ. Γιώργος.

Μόλις πέρασε ο κίνδυνος και το πολεμικό αεροσκάφος απομακρύνθηκε όλοι σηκωθήκαν κάπως αλαφιασμένοι αλλά σώοι και ...στεγνοί, εκτός από μένα ...και αυτό γιατί άτσαλος όπως ήμουν τότε αντί απλώς να πέσω χάμω, προσπάθησα να χωθώ κάτω από το τραπέζακι όπου βρισκόταν τα φλιτζάνια του καφέ, τα ποτήρια και η κανάτα με το νερό. Τα έκανα όλα μούσκεμα και θρύψαλα! Βέβαια κανείς δεν μου έκανε παρατήρηση απλώς η μάνα μου, μου έριξε μια ματιά από κείνες τις ... «*θα τα πούμε αργότερα!*»

Βέβαια ο αδελφός μου και ο Λάκης Πυθαράς έσκασαν στα γέλια!

Χριστόφορος (Ακης) Παπαχαλαμπους

Ο ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΑΚΟΣ

Κτύπησε το τηλέφωνο και μια άγνωστη γυναικεία φωνή με ρώτησε: «Σας λέει τίποτα το όνομα Νικόλαος Δράκος;» «Πολλά!» απαντώ και η ψυχή μου γέμισε από συγκίνηση ενώ η σκέψη μου αυτόματα πέταξε στα μαθητικά μου χρόνια στην Αντίς Αμπέμπα. Ήταν η κυρία **Ειρήνη Γαλανού - Μπουφιδή**. Μου είπε ότι κατάγεται από την Κάλυμνο και ότι το εκεί σπίτι της γειτόνευε με του Νικολάου Δράκου.

Συναντηθήκαμε και γοητεύτηκα από την προσωπικότητα, την καλλιέργεια και το έργο μιας Κυρίας, που εκπέμπει ομορφιά και καλοσύνη. Μου έδωσε το παρακάτω κείμενο που έγραψε για τον Μεγάλο Δάσκαλο και Άνθρωπο. Νομίζω ότι είναι ενδιαφέρον να μάθουμε για τη ζωή και το έργο του, από κάποιαν που δεν υπήρξε μαθήτριά του, αλλά τον βλέπει και τον κρίνει από διαφορετική σκοπιά.

Για εμάς τους μαθητές και οικότροφους του Ελληνικού Σχολείου της Αντίς Αμπέμπα, ήταν ο Γυμνασιάρχης μας, που σφράγισε τη μόρφωση, την καλλιέργεια, το ήθος και τα πιστεύω μας. Κανείς δεν μπορεί, πιστεύω, να ξεχάσει τον μικρόσωμο Δράκο, με τη Βροντερή φωνή Δράκου!

Αλεξάνδρα Ζέκου-Γουπάρη

**Ο γυμνασιάρχης Νικόλαος Δράκος
και το επίτευγμα της παιδείας στο νησί των σφουγγαράδων**

Ο Νικόλαος Δράκος γεννήθηκε στις 24 Απριλίου 1906 στα τουρκοκρατούμενα από το 1523 Δωδεκάνησα, αποκαλούμενα Νότιες Σποράδες και συγκεκριμένα στην Κάλυμνο (Πόθια), το ονομαστό νησί των σφουγγαράδων.

Παιδί πολύτεκνης οικογένειας περάτωσε το Δημοτικό σχολείο στη Χώρα, την παλιά ιστορική πρωτεύουσα του νησιού, απλωμένη στη σκιά του ομώνυμου μεσαιωνικού κάστρου. Η παιδική και εφηβική του ηλικία σημαδεύεται από τις ιδιόμορφες ιστορικοκοινωνικές συνθήκες, που σφυρηλατούν τη φυσιογνωμία του νησιού και καθορίζουν τη συναρπαστική του ιδιαιτερότητα. Αξίζει να σταθούμε εδώ για μια αναδρομική ματιά στη γωνιά αυτή του Αρχιπελάγους.

Το νησί είναι άγονο. Πάνω στην πέτρα του δεν φυτρώνει παρά μόνο το πείσμα και το θυμάρι. Οι κάτοικοί του δεν έχουν άλλο τρόπο για τον επιούσιο από το να κουρσεύουν, στους κάμπους του βυθού, το πολύτιμο σφουγγάρι. Άδικος εργοδότης η θάλασσα στη σκληρή συναλλαγή της με το φτώχο σφουγγαρά, έτσι που η Κάλυμνος να αποτελεί το πλέον μαυροφορεμένο κομμάτι της νησιώτικης πραγματικότητας.

Η θλιβερή αυτή αποκλειστικότητα χαρακτηριστικά αποτυπώνεται στην πατροπαράδοτη επιταγή «για σφουγγάρι, για τομάρι» (για να βγάλεις το σφουγγάρι, αφηφάς τη ζωή σου) για να καταλήξει αργότερα – το ίδιο επιγραμματικά – στην εναλλακτική «για φελάι, για σφουγγάρι» (ή φυλλάδα ή σφουγγάρι / ή θα μάθεις γράμματα ή θα γίνεις σφουγγαράς). Ναι, τα Γράμματα είναι ο άλλος δρόμος... Τίποτα δεν μπορεί να ανακόψει τον Καλύμνιο στην προσπάθεια να αλλάξει τη μοίρα του! Κι έτσι, η Κάλυμνος γίνεται το νησί των Γραμμάτων!

Από τα μοναστηριακά «**κολλυβογράμματα**» των αρχών του 1700, τα «**κοινά γράμματα**» (ανάγνωση και γραφή) και τη «**Γραμματικήν**» (ερμηνεία πεζού και ποιητικού λόγου κ.λπ.), που διδάσκονται από ντόπιους «γραμματοδιδασκάλους» και «γραμματικούς» αντίστοιχα, φθάνουμε στην «**Ελληνική Σχολή**», που λειτουργεί αρχικά ως Ημιγυμνάσιο. Από την «**αλληλοδιδασκτική**» στην «**συνδιδασκτική**» μέθοδο, η παιδεία, κυρίως αμειβόμενη, βήμα-βήμα εξελίσσεται.

Η καταβολή του ετήσιου φόρου υποτέλειας («μακού») στον κατακτητή, παρά τη φτώχεια, εξασφαλίζει κυρίως το

προνόμιο της ανεμπόδιστης παιδείας.

Οι επιδημίες της ευλογιάς και της χολέρας και οι πάσης φύσεως δοκιμασίες αφήνουν βέβαια τα σημάδια τους, όμως η καλύμνικη ράτσα αντέχει στη δύσκολα.

Ο πληθυσμός, αμιγώς ελληνικός και ορθόδοξος, γαλουχημένος ανέκαθεν με την προφορική λαϊκή παράδοση, διεκδικεί τώρα για τα παιδιά του γνώση και εκπαίδευση καταρτισμένη.

Ένα πρωτοπόρο σύστημα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η **Δημογεροντία**, ανταποκρίνεται με θερμή και παρέχει στήριξη και δωρεάν παιδεία. Παράλληλα, η **Εκκλησία** πρωτοστατεί και ιδρύει την **Εφορία Σχολών**, υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύρυθμη λειτουργία των σχολών και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Ήδη από το 1850, η παιδεία στην Κάλυμνο εμπλουτίζεται με Αρχαία Ελληνικά, Όμηρο, Θουκυδίδη, Δημοσθένη, Πλούταρχο, από ανώτερους ελληνομαθείς εκπαιδευτικούς, για να αναφερθούμε μόνο στους πρωτοπόρους, τον «προφήτη των γραμμάτων» Ιεροδιάκονο Ιεζεκιήλ Παπουτσίνα (1790-1865) και τον επίσης άξιο Νομικό Καλαβρό (1800-1895).

Την εκπαιδευτική τους κατάρτιση αποκτούν αρχικά στο νησί τους, ενώ στη συνέχεια, οι έχοντες έφεση και οικονομική στήριξη αναζητούν πληρέστερη σπουδαστική υποδομή σε μεμονωμένα ονομαστά κέντρα της εποχής, όπως είναι η Πατριάδα, η Σχολή Κυδωνίων, το Φιλολογικό Γυμνάσιο Σμύρνης, αλλά και σε Χίο, Άνδρο, Αθήνα, κοντά σε σπουδαίους διδασκάλους, όπως τον Γρηγόριο Σαράφη, τον Κωνσταντίνο Κούμα, τον Κωνσταντίνο Οικονόμο (τον εξ οικονόμων), τον Πρώιο, τον Βάμβα, τον Θεόφιλο Καϊρη κ.ά. Ο γερμανός αρχαιολόγος Λουδοβίκος Ρος περνώντας από την Κάλυμνο στη δεκαετία του 1840 συναντά αρκετούς καλύμνιους φοιτητές φιλολογίας και άλλων σχολών του νεοσύστατου Πανεπιστημίου Αθηνών όπου διδάσκει ο ίδιος.

Παράλληλα, η βιομηχανική επανάσταση δίνει τη μεγάλη ευκαιρία στους εύστροφους Καλύμνιους να δημιουργήσουν σημαντικούς εμπορικούς οίκους στην Ευρώπη, Ρωσία και Αμερική και να γίνουν αποδέκτες των νέων ιδεολογικοπολιτικών ρευμάτων και του διαφωτισμού, που διευρύνουν τους ορίζοντες και τις προοπτικές του νησιού τους.

Η περίοδος της μεγάλης ακμής είναι πλέον πραγματικότητα και συμπίπτει με την πολιτισμική άνθηση τόσο στη λογοτεχνία, κυρίως όμως στην ναοδομία, την αγιογραφία, τη ζωγραφική, τη γλυπτική με τη στήριξη ενός άλλου πνευματικού πόλου, του Αναγνωστηρίου «Αι Μούσαι».

Στα ξημερώματα του 20^{ου} αιώνα έρχεται και η ώρα των μεγάλων ευεργετών. Είναι οι διεσπαρμένοι Έλληνες

Ο ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΑΚΟΣ

επατρίδες, που δημιουργούν τα απανταχού φυτώρια ελληνικής παιδείας και διάπλασης και που στην Κάλυμνο εκπροσωπούνται από τον κορυφαίο Νικόλαο Βουβάλη (1859-1918), μεγαλέμπορα σφουγγαριών, για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και τον Αρχιμανδρίτη Νικηφόρο Ζερβό (1848-1906) για τη δευτεροβάθμια. Η **Νικηφόρειος Ελληνική Σχολή** διακρίνεται για την υψηλή εκπαιδευτική της στάθμη, αλλά και ως μετερίζι αντίστασης κατά του επερχόμενου Ιταλικού φασισμού.

Η Τουρκοκρατία (1523-1912) δίνει τη θέση της στην Ιταλοκρατία (1912-1943), όμως το καλυμνιακό όραμα της παιδείας γίνεται απτή πραγματικότητα και έρχεται η ώρα της πλούσιας συγκομιδής. Πληθώρα επιστημόνων, κυρίως εκπαιδευτικών και γιατρών, κατακλύζουν το νησί σ' ένα ιδιόμορφο χαρμάνι με τους δύτες, τους καπεταναίους, τους σπογγεμπόρους, που όλοι μαζί συγκροτούν το συλλογικό υποσυνείδητο του σφουγγαράδικου πολιτισμού.

«Η Κάλυμνος», γράφει ο αείμνηστος γυμνασιάρχης και διακεκριμένος λόγιος Η. Καραναστάσης από την Κω, «υπήρξε για πολλές δεκαετίες το μοναδικό μορφωτικό κέντρο κυρίως του βορείου συγκροτήματος της Δωδεκανήσου. Αλλά και η ακένωτη δεξαμενή διδακτικού προσωπικού για όλα τα νησιά της περιοχής μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο». Στα επόμενα χρόνια της Ιταλοκρατίας, η Εκκλησία με το Αυτοκέφαλο και η Ελληνική Παιδεία θα δοκιμαστούν παντοιοτρόπως με τελική κατάληξη το κλείσιμο των εκκλησιών και των σχολών, τον λαϊκό ξεσηκωμό και τον πετροπόλεμο του 1935.

Σε τέτοιες σκληρές ισορροπίες, ο Νικόλαος Δράκος βρίσκεται ίσως ευνοημένος από τις χρονικές συγκυρίες: Γεννιέται τη χρονιά της αποπεράτωσης της Νικηφορείου Ελληνικής Σχολής (1906) και εισάγεται ακριβώς τη χρονιά (1915) της αναγνώρισής της από το Ελληνική Υπουργείο Παιδείας ως πλήρες εξετάξιο γυμνάσιο ισότιμο με εκείνα της Ελληνικής Επικράτειας. Είναι μια πρωτιά καταξίωσης για την Κάλυμνο σε ολόκληρη την ιταλοκρατούμενη Δωδεκάνησο.

Ο Νικόλαος Δράκος γίνεται λοιπόν αποδέκτης εξαετούς και ισότιμης δευτεροβάθμιας παιδείας σ' ένα λαμπρό εκπαιδευτήριο. Παιδείας μεστής και διαστρωματωμένης, που μετράει δύο αιώνων ιστορία πίσω της, και που για το νησί των σφουγγαράδων αποτελεί, μετά την ελευθερία, το ύψιστο αγαθό.

Το 1921, ως αριστούχος απόφοιτος εγγράφεται στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά την εγκαταλείπει ενάμισι χρόνο μετά, λόγω οικονομικής δυσπραγίας. Πάραυτα, εγγράφεται στη Φιλοσοφική Αθηνών (1923), εργαζόμενος παράλληλα ως δάσκαλος για δύο χρόνια στην Λέρο, προκειμένου να εξασφαλίσει τους πόρους για τη συνέχιση και αποπεράτωση των σπουδών του.

Χωρίς καμία καθυστέρηση, τον Ιούνιο του 1927 παίρνει το πτυχίο, αλλά δεν επιστρέφει στο νησί. Η ιταλική υπηκοότητα, έστω και «μικρή», δεν είναι στα μέτρα του. Το βλέμμα του καραμπινιέρου δεν ταιριάζει στο δικό του ταπεραμέντο. Προτιμά τα Ελληνόπουλα της Διασποράς.

Το Σεπτέμβρη, με την έναρξη της σχολικής χρονιάς, ο νεαρός φιλόλογος, που διανύει μόλις το 21^ο έτος της ηλικίας του, βρίσκεται στην Αίγυπτο, καθηγητής στο Ημιγυμνάσιο της Ελληνικής Κοινότητας του Πορτ-Σάιντ.

Το 1934 γίνεται Διευθυντής και τέσσερα χρόνια μετά, το 1938, το Γυμνάσιο γίνεται πλήρες χάρις στις επίμονες ενέργειές του. Δεν προλαβαίνει βέβαια να χαρεί τους καρπούς των κόπων του... Το ημερολόγιο γράφει 1940 και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ανατρέπει τις προτεραιότητές του. Η πατρίδα έχει τώρα τον πρώτο λόγο για τον Καλύμνιο του αγώνα, που κουβαλάει στους ώμους του επίσης τον αλυτρωτισμό του νησιού του. Ο αφοσιωμένος εκπαιδευτικός εκπαιδεύεται με αφοσίωση στην τέχνη των όπλων στην 1^η Ταξιαρχία, όπου στεγάζεται και το Δωδεκανησιακό Τάγμα, υπασπιστής του άξιου συμπατριώτη του Συνταγματάρχη Γιώργου Χατζησταυρή.

Βρίσκεται πραγματικά στην καρδιά των γεγονότων της Μέσης Ανατολής. Εδώ ο Όμηρος χάνει το λυρισμό του, τα γράμματα επιστρατεύονται σε νέους σχηματισμούς, όπως ΑΒΕΣΜΑ (Αρχηγείο Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής), ΦΕΑ (Φάλαγγα Ελλήνων της Αιγύπτου), ΓΚΕΣ (Γενικό Κέντρο Εκπαιδύσεως και Σχολών), ενώ η Ιστορία γράφει Ελ Αλαμείν (1942), Μοντγκόμερυ-Ρόμελ, Συμμαχικές Δυνάμεις εναντίον Άξονα. Και ακόμα ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΕΔΕΣ, ΕΚΚΑ, ΠΕΕΑ. Στη δίνη του κυκλώνα του 1944 φυλακίζεται από τους Άγγλους στα «Σύρματα». Εκεί εισπράττει μιαν ακόμα «συμμαχική» εμπειρία, αυτή των στρατοπέδων συγκέντρωσης, με τις αμμοθύελλες, τις πυρακτωμένες μέρες, τις παγωμένες νύκτες της ερήμου...

Κι όταν ήρθε η ώρα και πάλι σίγησαν τα όπλα (1945), ξαναπιάνει τον Πλάτωνα με το ίδιο πάθος που τον ...πρόδωσε. Ο φλογερός Γυμνασιάρχης γίνεται τώρα Γενικός Διευθυντής των Σχολών του Πορτ-Σάιντ (1945-1948) και στη συνέχεια Γενικός Διευθυντής των Σχολών Ισμαηλίας (1948-1953).

Τα Δωδεκάνησα λυτρώνονται και στις 7 Μαρτίου 1948 επισήμως ενσωματώνονται στην Ελλάδα. Ο Νικόλαος Δράκος, φορτωμένος με «Τους καρδιοπαλμούς του νοσταλγού» (χρονογράφημα του ίδιου) περνά τα καλοκαίρια του πλέον στην Κάλυμνο που στερήθηκε, στην αγκαλιά της οικογένειας που τον στερήθηκε, παρέα με βιώματα και μνήμες αγαπημένες. Κι όταν φτάνει ο Σεπτέμβρης αποδημεί στον Νότο...

Το 1953, με συμπληρωμένα εικοσιεπτά χρόνια καταξιωμένης υπηρεσίας στο Πορτ-Σάιντ, αλλά και με ανάμικτα συναισθήματα, εγκαταλείπει την πόλη του Λεσέψ. Τα αντιβρετανικά του φρονήματα, σταθερά από το παρελθόν, είναι η αιτία της «απόσπασής» του στην Παλαιστίνη και τελικά της επιστροφής του στην Ελλάδα, όπου διδάσκει για τρεις σχολικές χρονιές, στις Σέρρες (1954 και 1955) και στην Κάλυμνο (1955 - 1956).

Η παραμονή του στο νησί συμπίπτει με τα δραματικά γεγονότα στην Κύπρο. Οι απαγχονισμοί των κυπρίων αγωνιστών πυροδοτούν αντιβρετανικό συλλαλητήριο στην Κάλυμνο. Ο ομιλητής που ακούγεται συγκλονιστικός, απνευστί και από στήθους, είναι ο Νικόλαος Δράκος.

Το 1956 επιστρέφει στην Μαύρη Ήπειρο, αυτή τη φορά στα ανατολικά ενδότερα, την Αιθιοπία. Ο Νότος φαίνεται να είναι ο χώρος της έμπνευσής του. Τα Ελληνόπουλα της Αφρικής, η πεμπουσία της τέχνης του.

Για τα επόμενα δεκατέσσερα χρόνια, η ακμάζουσα παροικία της Αντίς Αμπέμπα αξιοποιεί τον Νικόλαο Δράκο ως Γυμνασιάρχη και Διευθυντή του Ελληνικού Σχολείου, αλλά και του Κοινοτικού Οικοτροφείου.

(Συνέχεια στη σελ. 6)

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΜΑΖΟΣ

«Έφυγε ένας Ευπατρίδης», «Έφυγε ένας Άρχοντας»

Λόγια που ειπώθηκαν από πνευματικούς ανθρώπους, φίλους και γνωστούς για τον Γιάννη Τομάζο.

Έφυγε την 1η Ιουλίου 2015 με υπερηφάνεια και αξιοπρέπεια ο άνθρωπος που έζησε επτά χρόνια στην Αντίς Αμπέμπα ως Διευθύνων το Γενικό Προξενείο της Ελλάδος. [1954 - 1961].

Εργάστηκε πολύ δραστήρια και με ενδιαφέρον για την Ελληνική παροικία στην Αιθιοπία, ταξιδεύοντας στο εσωτερικό της χώρας και σε πόλεις όπου υπήρχε Ελληνισμός. Φρόντισε όσους είχαν προβλήματα. Τακτοποίησε το Μητρώο των Ελλήνων, αρκετά δύσκολο έργο. Τακτοποίησε τις στρατιωτικές υποχρεώσεις πολλών. Ήταν παρών στα συμβούλια της Κοινότητας πάντα με μια συμβουλή, πάντα δραστήριος και δημιουργικός.

Παρασημοφορήθηκε από την Αιθιοπική Κυβέρνηση με τον Ταξίαρχη Αιθιοπικού Αστέρα, για την άριστη συνεργασία του με τις Αρχές. Τιμήθηκε και από την Ελλάδα με τον Σταυρό του Φοίνικα.

Πατριώτης, έγραψε πολλά βιβλία για την Ελλάδα. «The Macedonian question» (με πρόλογο από τον τότε Πρωθυπουργό της Ελλάδος Νικόλαο Πλαστήρα), «A struggle for freedom», «The Dodecanese», «Eternal Greece» (με πρόλογο από τον J.C. Smuts πρωθυπουργό τότε της Ν. Αφρικής, μεγάλο φιλέλληνα). κ.ά. Έγραψε πολλά άρθρα σε ξένες και ελληνικές εφημερίδες.

Άφησε ένα μεγάλο κενό στην επί 55 χρόνια σύντροφο της ζωής του Ελένη, το γένος Ανδρέα Γκόψη, από τους παλαιούς Έλληνες της Αιθιοπίας (1926). Με αξίες και αρετές γέμισε μια ζωή με δημιουργικό έργο και με ψηλά το κεφάλι.

Αριστέα Κεμελή

Σημ. Στην παραπάνω στήλη δημοσιεύονται κείμενα που έχουν σχέση με τον Ελληνισμό της Αιθιοπίας, της Ερυθραίας και του Τζιμπουτί. Αυτά μπορούν να σταλούν σε ηλεκτρονική μορφή, στο E-Mail:

ellinoethiopic@gmail.com

Ο ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΑΚΟΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 5)

Ο Έλληνας Πρέσβης στην Αντίς Αμπέμπα Δημήτρης Παππάς, σε επιστολή του με ημερομηνία 28 Οκτώβρη προς παλιό συνεργάτη του στην Ρόδο, λέει για τον Δράκο: «*Σαν Έλληνας, ένιωσα σήμερα πολλούς πόντους υψηλότερος ακούγοντας την ομιλία του Νικολάου Δράκου στην πρώτη επίσημη επαφή του με τους ηγέτες της εδώ παροικίας μας. Αφού εξήρε τη μεγάλη εθνική σημασία της Ημέρας (...) κατέληξε στο νοικιασμένο εκπαιδευτήριο της Αντίς Αμπέμπα (...) και διέθεσε τον πρώτο του μισθό για τον ιερό αυτό σκοπό (αγορά οικοπέδου), για τον οποίο οι Έλληνες παρόικιοι είχαν μαζέψει από δωρεές ποσό ισότιμο των 32.000 δολαρίων ΗΠΑ!*»

Εμπνευσμένοι ευεργέτες ανταποκρινόμενοι στην ανάγκη για ιδιόκτητη στέγαση, ενώνουν τις δυνάμεις τους για την ταυτόχρονη ανοικοδόμηση σχολείων στα 33 στρέμματα γης που αγόρασε -με την προτροπή Δράκου - η δραστήρια Ελληνική Κοινότητα.

Το 1960, χρυσό έτος για την παιδεία, παραδίδονται το **Διαμάντιο Νηπιαγωγείο**, η **Ξέκειος Δημοτική Σχολή**, το **Μίχειο Γυμνάσιο-Λύκειο** και αργότερα η **Καλογεροπούλειος Σχολή** (1997) που λειτούργησε ως αγγλόφωνη. Παράλληλα, επίτευγμα αποτελεί το νεόκτιστο **Οικοτροφείο** (1961) με την οικονομική στήριξη του Ελληνικού Κράτους, που στεγάζει πλέον τα Ελληνόπουλα από γειτονικές παροικίες αλλά και όμορα κράτη. Τιμητικά, η μεγάλη αίθουσα εκδηλώσεων του Οικοτροφείου ονομάζεται «Αίθουσα Νικολάου Δράκου».

Το 1970, με πόνο ψυχής, εγκαταλείπει οριστικά τη χώρα του Γαλάζιου Νείλου, ολοκληρώνοντας σαράντα τέσσερα χρόνια αφιερωμένα στην εκπαίδευση. Θα μοιράσει τα υπόλοιπα χρόνια του ανάμεσα σε Κάλυμνο και Αθήνα.

Γράφει τρεις συλλογές επιστημονικής και λαογραφικής αξίας: «Στην Κάλυμνο χθες και αντίπροχθες» (1982), «Για το γλωσσικό ιδίωμα της Κάλυμνος» (1982) και «Στην Κάλυμνο, φουρτούνες σωρό - μπουνάτσες που και που» (1987). Θα επιμείνει να τα εκδώσει με δικά του έξοδα προς όφελος του εκδοτικού φορέα, του Αναγνωστηρίου Κάλυμνου «Αι Μούσαι».

Όρθιος και πνευματικά μάχιμος φεύγει αιφνίδια από τη ζωή ένα κυριακάτικο πρωινό του Αυγούστου (23/8/1987) στο νοσοκομείο Καλύμνου. Η τριήμερη καρδιακή αδιαθεσία του τον εμπόδισε να παρευρεθεί ως επίσημος εισηγητής στο Ε' Πολιτιστικό Συμπόσιο Δωδεκανήσου στη Νίσυρο. Η εργασία του, όμως, «Εκπαιδευτικές σχέσεις Καλύμνου-Νισύρου» είναι παρούσα ως μυσταγωγικό κύκνειο άσμα μπροστά σε ένα κοινό συγκλονισμένο από την ταυτόχρονη είδηση του θανάτου του.

Γράφει ο ίδιος στον πρόλογο του έργου του «Για το γλωσσικό ιδίωμα της Κάλυμνος»: «... με δίδαξαν δάσκαλοι, ντυμένοι πάντα με ξεφτισμένα ρούχα και παπάδες με ράσα στενομάνικα και μπαλωμένα αντεριά».

Στην ουσία, ίσως αυτοί ήταν οι ήρωές του. Τα δικά του αρχέγονα πρότυπα. Αυτούς κουβαλούσε μέσα του και πίσω από το καλοντυμένο και κοντόσωμο παρουσιαστικό του. Το «Άρωμα των Θεών», κατά τη δική του έκφραση, που τον συνόδευε. Φιγούρα δωρική από καταγωγής, κοσμοπολίτης αλλά και παραδοσιακός ταυτόχρονα. Ιδεαλιστής, αποφασιστικός, ανυποχώρητος πατριώτης. Προικισμένος δάσκαλος, φλογερός, απαιτητικός, με βροντερή αγωνιστική φωνή για την επίτευξη του στόχου και την επιβολή της πειθαρχίας.

Συνάμα, με άκρατο συναισθηματισμό που πάλευε αέναα να κρύψει κάτω από το προσωπίο της αυστηρότητας και της ευθύνης, μα αυτός όλο και του ξεγλιστρούσε και αναδύοταν μέσα από μια χειρονομία, ένα μειδίαμα κρυφό ή στο ηχώχρωμα της διδασκαλικής του έκφρασης. Αποκορύφωμα της ευρυματικότητάς του, εκείνες οι περιφημες «βίτσες» του (ευλύγιστα κλαδιά) ως έσχατο μέσο ψευτο-απειλής προς τους απείθαρχους οικοτρόφους με όλη την παραδοσιακότητα και την μεθοδική απλοικότητα που κουβαλούσε ο πληθωρικός ψυχισμός του.

Οι πατρίδες-σταθμοί της ζωής του θα τον θυμούνται. Οι πλειάδες των μαθητών του θα τον θυμούνται. «Οψέποτε», και τα ωραία χρόνια της δικής τους αθωότητας. Τα πολύτιμα χρόνια της δικής τους διάπλασης.

Ειρήνη Γαλανού-Μπουφίδη

Η κ. ΕΛΕΝΗ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ-ΠΑΠΑΤΑΚΗ
ΕΠΙΤΙΜΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Οι περισσότεροι από εμάς έχουμε ακούσει για την Ελένη Φραντζεσκάκη - Παπατάκη, μία από τα 2-3 τελευταία μέλη της άλλοτε ακμάζουσας Ελληνικής παροικίας της Ντιρεντάουας. Γεννήθηκε στο Ακάκι και μεγάλωσε στη Ντιρεντάουα. Παντρεύτηκε τον Βασίλη Παπατάκη από την Αντίς Αμπέμπα και έζησαν στο Μότζο, όπου είχαν μία πτηνοτροφική μονάδα, την οποία κρατικοποίησε το Ντέργκ. Τη δεκαετία του 1990 επέστρεψε στην Ντιρεντάουα, όπου και εργάζεται στην Ελληνική Κοινότητα ως επίτροπος της εκκλησίας. Έχει γίνει θρύλος διότι μέχρι σήμερα, καθημερινά, υψώνει την Ελληνική σημαία στον ιστό της εκκλησίας. Την γνωρίζουν Έλληνες ταξιδιώτες και δημοσιογράφοι που επισκέφτηκαν την Αιθιοπία, πολλοί από τους

οποίους μάλιστα της χάρισαν το πιο πολύτιμο γι' αυτήν δώρο, μία Ελληνική σημαία. Γι' αυτή την αφοσίωσή της στην πατρίδα, το Δ.Σ. του Συλλόγου Ελλήνων Αιθιοπίας την ανακήρυξε Επίτιμο μέλος του Συλλόγου (απόφαση για την οποία εξέφρασε την ικανοποίησή του και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας της Ντιρεντάουας, κ. Γεώργιος Γεωργαλής).

Η σχετική επιστολή που στείλαμε στην κ. Φραντζεσκάκη-Παπατάκη είναι η ακόλουθη:

Αθήνα, 4 Μαΐου 2015

Αγαπητή Κυρία Φραντζεσκάκη-Παπατάκη,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Ελλήνων Αιθιοπίας, έχουμε τη χαρά και την τιμή να σας πληροφορήσουμε ότι, με ομόφωνη απόφασή του της 20^{ης} Απριλίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο σας ανακήρυξε Επίτιμο μέλος του Συλλόγου, μετά από πρόταση του κ. Σταύρου Βινιεράτου. Η απόφαση είναι η ακόλουθη:

«Η κ. Ελένη Φραντζεσκάκη-Παπατάκη, κάτοικος Ντιρεντάουας, Αιθιοπίας, ανακηρύσσεται Επίτιμο μέλος του Συλλόγου Ελλήνων Αιθιοπίας, σε αναγνώριση του πατριωτισμού που έχει επιδείξει και των εξαιρετικών υπηρεσιών που έχει προσφέρει και εξακολουθεί να προσφέρει, εξ ιδίας πρωτοβουλίας και αφιλοκερδώς, για να διατηρηθεί η μνήμη της Ελληνικής παρουσίας στη Ντιρεντάουα, υπηρεσιών που περιλαμβάνουν και την επί πολλά χρόνια φροντίδα του Ιερού Ναού της Αγίας Τριάδος και την καθημερινή έπαρση και υποστολή της Ελληνικής σημαίας στο προαύλιο του Ιερού Ναού».

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι, στα 40 χρόνια ζωής του Συλλόγου μας (ιδρύθηκε στην Αθήνα τον Απρίλιο του 1975), εσείς είστε μόλις το τρίτο πρόσωπο στον κόσμο που ανακηρύσσεται Επίτιμο μέλος (οι δύο άλλοι είναι ο Ατο Habte Selassie το 2009 – Υπουργός κατά την εποχή του Αυτοκράτορα Χάιλε Σελάσιε – και ο κ. Νίκος Μωραϊτης το 2012, ο οποίος προβάλλει το Σύλλογό μας και την Ιστορία του Ελληνισμού της Αιθιοπίας από την ιστοσελίδα του στην Αυστραλία). Αυτό δείχνει το μέγεθος του θαυμασμού και της εκτιμήσεως που έχουμε για εσάς και το έργο σας.

Ευχόμαστε ο Θεός να σας χαρίζει υγεία και μακροημέρευση και τη δυνατότητα να συνεχίσετε με την ίδια δύναμη την προσφορά σας προς την Πατρίδα.

Με εκτίμηση,

Για το Δ.Σ. του Συλλόγου Ελλήνων Αιθιοπίας

Ο Πρόεδρος: Νικόλαος Χρ. Βοζίκης, Η Γεν. Γραμματέας: Ουρανία Γανωτάκη-Κωστάκη

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ

Όπως είχαμε προαναγγείλει στο προηγούμενο τεύχος του «Κοντά σας», στις 27 Μαΐου 2015 έγινε συνάντηση πολλών Ελλήνων της Αιθιοπίας που έχουν αξιώσεις κατά του Αιθιοπικού Δημοσίου λόγω των εθνικοποιήσεων ή δημεύσεων των περιουσιών τους από το Ντέργκ.

Κατά τη συνάντηση, εξελέγη Συντονιστική Επιτροπή, η οποία θα συντονίζει τις δράσεις τους και θα τους εκπροσωπεί στις επαφές τους με το Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών ή άλλες Ελληνικές αρχές. Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον κ. **Γεώργιο Βαλασκατζή** (τηλ. 210 9429 425) και τις κυρίες **Παγ. Γκουρτσούλη-Βαλασκατζή** (210 8074 124), **Ευη Μητσοπούλου-Διαμάντα** (6944 357964) και **Ελλη Παπαχαραλάμπους** (6944 863035). Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί τους.

ΕΔΩ ΘΑ ΜΑΣ ΒΡΕΙΤΕ

Νικόλαος Βοζίκης	210 9812717	Λελέτα Σελάσιε	693 2658658
Fax:	210 9883527	Παναγιώτης Στεφανίδης	210 8981728
Γεώργιος Βαλλιανάτος	210 8328831	Φώφη Καροδοβίλλη	210 8035350
Θεόδωρος Καλοπαναγιώτης	210 6831945	Καίτη Κάροζα	210 9752957
Ουρανία Γανωτάκη-Κωστάκη	210 8814359	Μαρίνα Λύτη	210 6773882

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου να σημειώσουν ότι ο τραπεζικός λογαριασμός του Συλλόγου είναι στην **ALPHA BANK**, στην οποία πρέπει να κατατίθενται οι συνδρομές και οι δωρεές. Ο αριθμός του λογαριασμού είναι: **473-00-2002005883** - Η ετήσια συνδρομή είναι **30 Ευρώ**.

- Η εγγραφή για νέα μέλη είναι **15 €** εφάπαξ συν η ετήσια συνδρομή.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΘΕΤΕΣ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΝΟΥΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ τους **ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ** και να ενημερώνουν τηλεφωνικά τον Ταμία κ. Θεόδωρο Καλοπαναγιώτη ή κάποιο άλλο μέλος του Δ.Σ.

- Από το εξωτερικό, μπορούν να γίνουν εμβάσματα προς τον Σύλλογο στην ALPHA BANK, Athens, Greece.

- Beneficiary: Syllagos Ellinon Ethiopias

- IBAN: GR 80 0140 4730 473002002005883

- SWIFT ADDRESS (BIC): CRBA GR AA

- Επιταγές μπορούν να σταλούν ταχυδρομικώς στο όνομα του Συλλόγου προς: SYLLOGOS ELLINON ETHIOPIAS

P.o.Box 3561 - 102 10 ATHENS, GREECE

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ

...Τον περασμένο Απρίλιο ο Σύλλογος μας έκλεισε 40 χρόνια ζωής. Ήταν το 1975, όταν οι περισσότεροι Έλληνες της Αιθιοπίας αποφάσισαν να εγκαταλείψουν την χώρα, λόγω πολιτικών αλλαγών. Το ίδιο συνέβη και στην Ερυθραία και λίγο αργότερα στο Τζιμπουτί. Το μεγαλύτερο ποσοστό του Ελληνισμού από τις παραπάνω χώρες ήρθε στην Ελλάδα, ενώ οι υπόλοιποι διασκορπίστηκαν ανά την υφήλιο. Η ίδρυση του Συλλόγου μας ήταν πλέον απαραίτητη, έπρεπε να έχουμε ένα σημείο αναφοράς. Σήμερα, ο Σύλλογος μας έχει δημιουργήσει την δίκη του ιστορία.

...Φεύγοντας από τις χώρες που μας φιλοξενούσαν τόσα χρόνια, αφήσαμε πίσω την Ιστορία μας. Την δημιούργησαν οι πρόγονοι μας, οι οποίοι εγκατέλειψαν την χώρα που γεννήθηκαν, για ένα καλύτερο μέλλον.

...Σήμερα, η Ιστορία μας βρίσκεται στα αρχεία που διατηρούν οι Ελληνικές Κοινότητες (Ασμάρας, Τζιμπουτί, Ντίρε Ντάουας και Αντίς Αμπέμπα). Τα αρχεία της Ελληνικής Κοινότητας του Ντέμπι Ντόλο, βρίσκονται στην Ελληνική Πρεσβεία της Αντίς Αμπέμπα, ενώ τα αρχεία της Ελληνικής Κοινότητας του Κέρεν, δυστυχώς, καταστραφικά κατά την διάρκεια του πολέμου, μεταξύ Αιθιοπίας και Ερυθραίας.

...Η **Βιργινία Βέργη-Νέρη**, διευθύντρια του Ελληνικού Σχολείου (1981-83), επέστρεψε τον Απρίλιο του 2001 στην Αιθιοπία, αυτή τη φορά όχι για να διδάξει, αλλά για να μελετήσει τα αρχεία της Ελληνικής Κοινότητας Αντίς Αμπέμπα. Ενδιαφέρθηκε μάλιστα, να μελετήσει και τα αρχεία της Ελληνικής Κοινότητας της Ντίρε Ντάουας, αλλά δυστυχώς αυτό, δεν έγινε δυνατόν.

- Στα αρχεία της Κοινότητας της Αντίς Αμπέμπα, υπάρχει ένα έγγραφο μεγάλης ιστορικής αξίας. Είναι το πρακτικό ίδρυσης της, με την επωνυμία **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΝΤΙΣ ΑΜΠΕΜΠΑ** (1918). Την ίδρυσή της έπρεπε να εγκρίνει και το Ελληνικό Κράτος. Αυτό έγινε το 1925, με την υπογραφή του Πρόεδρου της Α' Ελληνικής Δημοκρατίας και ηρώα των Βαλκανικών Πολέμων, Ναυάρχου **Παύλου Κουντουριώτη**.

...Μεγάλη προσφορά στον Ελληνισμό της Αιθιοπίας, Ερυθραίας και Τζιμπουτί, την έκανε ο **Χρήστος Ε. Γιαννούλας**, καθηγητής του Ελληνικού Σχολείου της Αντίς Αμπέμπα (1973-77). Ερχόμενος στην Αιθιοπία, μελέτησε τα αρχεία της Μητρόπολης Αξώμης και έγραψε το βιβλίο **ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΞΩΜΗΣ**, συμβολή στην Ιστορία του Ελληνισμού της Αιθιοπίας".

- Η ιστορία της Μητρόπολης, αρχίζει με την τοποθέτηση του **Άγιου Φρουμέντιου**, ως Α' Μητροπολίτου Αξώμης (328 μ.Χ.). Σημαντικό ρόλο στην εξάπλωση του Χριστιανισμού στην χώρα, είχαν και οι **Εννέα Άγιοι της Αιθιοπικής Εκκλησίας**. Ήταν Βυζαντινοί μοναχοί που ήρθαν στην Αξώμη, μεταξύ 460-480 μ.Χ. Δυο από αυτούς, ο **Παντελεήμων** και ο **Λουκιανός**, ήταν Έλληνες.

- Εκτός των άλλων, μελέτησε και την Ελληνική παρουσία στην περιοχή και διαπίστωσε, ότι εκεί έζησαν Έλληνες τόσο κατά την διάρκεια των Ελληνιστικών χρόνων, όσο και στην Βυζαντινή εποχή, στους Μεσαιωνικούς χρόνους και στην σύγχρονη περίοδο. Ήταν τότε που ήρθαν οι πρόγονοι μας.

...Σήμερα, η μεγάλη δύναμη του Συλλόγου μας είναι τα μέλη μας. Προκαλεί εντύπωση το γεγονός, ότι μια μικρή σχετικά Ελληνική Παροικία, που στην ακμή της έφτασε να αριθμεί τα 7.000 άτομα, να έχει τόσα πολλά πετυχημένα μέλη. Ξεχώρισαν στους τομείς που ασχολήθηκαν, όπως στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, στον Πολιτισμό, τις Επιστήμες, στην Επιχειρηματικότητα, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση κ.λπ. Πολλά από αυτά ενίσχυσαν οικονομικά τον Σύλλογο μας.

...Τέλος, η Ιστορία μας δεν άφησε ασυγκίνητη την νέα γενιά. Πρόσφατα, η φοιτήτρια του τμήματος Κοινωνιολογίας του Πάντειου Πανεπιστημίου **Δανάη-Βαρβάρα Καλαμπαλή**,

με ρίζες από την Μικρά Ασία, εκπόνησε εργασία με θέμα «Ο ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ». Παλαιότερα, η **Μαριάννα Χάλαρη** με ρίζες από τον Ελληνισμό της Αιθιοπίας και της Τανζανίας, πραγματοποίησε μια ανάλογη εργασία για το τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Σταύρος Ε. Βινιεράτος

Σημ: Η ηλεκτρονική διεύθυνση της στήλης, είναι: <http://www.xereteoti.com>

ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ

Γάμος

- Παντρεύτηκαν ο **Στέλιος Βαλής** και η **Μάντη Τσώλη**, κόρη του **Κωνσταντίνου Τσώλη** και της **Λίας Τζανάτου**.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

Βάφτιση

- Στον Ι.Ν. των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην Παιανία, βαπτίστηκε η **Θάλεια-Κωνσταντίνα**, κόρη του Στέλιου Βαλή και της Μάντης Τσώλη και εγγονή του Κωνσταντίνου Τσώλη και της Λίας Τζανάτου.

Στους ευτυχείς γονείς και παππού ευχόμαστε να τους ζήσει και να την καμαρώσουν όπως επιθυμούν.

ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ

Έφυγαν από κοντά μας:

- Ο **Κώστας Γαλάτης** από τη Ντιρε Ντάουα.
- Ο **Ιωάννης Τομάζος**, πρώην Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Αντίς Αμπέμπα (1954-1961).
- Ο **Νίκος Κιούσης** του Κωνσταντίνου από τη Ντιρε Ντάουα.

Εκφράζουμε τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας στις οικογένειές τους.

ΔΩΡΕΕΣ

Δωρές μας έκαναν:

- Ο κ. **Λάμπης Τσιμάς**, Ευρώ 50, για τους σκοπούς του Συλλόγου.
 - Ο κ. **Σωκράτης Χριστοδουλάρης** στη μνήμη του **Σταύρου Διαμάντα**.
 - Ο κ. **Γεράσιμος Κοντομίχαλος** στη μνήμη του πατέρα του **Δημήτρη Κοντομίχαλου**.
 - Ο κ. **Κώστας Σιδερίδης** στη μνήμη των **Φιλίττας Τρίτου**, **Δημήτρη Τρίτου**, **Λιλίκας Λεντάκη** και **Σοφίας Τρίτου**.
 - Η κα **Ειρήνη Γαλανού – Μπουφίδη** στη μνήμη του **Γυμνασιάρχη Νικολάου Δράκου**.
- Ευχαριστούμε τους δωρητές.**

ΣΤΟΝ ΝΤΙΝΟ ΜΑΓΔΑΛΗΝΟ

Αγαπημένε Πατέρα ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΜΑΓΔΑΛΗΝΕ Πατέρα μας, ήσασταν η προσωποποίηση της πηγαίας αγάπης και καλοσύνης, όχι μόνο προς το άμεσο οικογενειακό σας περιβάλλον αλλά και προς όλο τον κόσμο.

Αγαπητέ Πατέρα, για τα παιδιά σας υπήρξατε ένας φάρος φωτεινός, πάντα με το σοφό παράδειγμά σας.

Υπήρξατε φανατικός πολέμιος της κάθε μορφής αδικίας που αντιμετώπιζε ο πλησίον.

Η γήινη παρουσία σας ήταν γόνιμη και ενάρετη και ουρανοί άνοιξαν διάπλατα τις αγκάλες τους για να σας υποδεχτούν, ως ένα ενάρετο αγγελικό πλάσμα του ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΜΑΣ.

Τώρα η δική σας μόνιμη κατοικία είναι ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ. Αν θέλει ο ΘΕΟΣ κάποτε και για εμάς, όταν περατωθεί το γήινο πέρασμά μας, θα είναι η οικία μας η αιωνία και η αληθινή μαζί σας.

**Η σύζυγός σας: Αμπεμπέτς
Τα παιδιά σας: Μαρία, Γεσί, Μούλου.**